
V
B J
C
8982

MOWY
y
Konstytucye różne

Podczas Seymu Ordynaryinego pod Konfe-
deracyą w Warszawie agituiącego się

In Publicum

Roku 1776.

WYDANE.

Actum in Curia Regia Varsaviensi Die Tertia Mensis Octobris Anno Domini Millesimo Septingentesimo Septuagesimo Sexto.

40

Ad Officium & Acta præsentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter veniens Magnificus Adamus Ciecieszewski Venator Terræ Livensis Confæderationis Generalis & Comitiorum Ordinariorum Regni Secretarius, Eidem Officio & Actis Ejus Sancitam Constitutionem Infrascriptam obtulit & ad Ingrossandum in Acta præsentia porrexit, Tenoris talis. DEKLARACYA o Kommissyach y Remissach z przeszłego Seymu wypadłych. Gdy Woiewodztwa Ziemie y Powiaty Instrukcyami Urodzonym Postom danemi Kommissye y Remissy do rożnych Sądow w Sprawach prywatnych na przeszłym Seymie, licznie dozwolone, y z nich Dekreta wypadłe za żalaią, przeto biorąc przyzwoite środki ułatwienia w tey mierze Obywatelow, a Sprawiedliwość przyśpieszaiąc deklaruiemy.

Kommissye z poprzedzaiącey przez Obydwie Strony ugody wyrobione, podług teyże ugody rozsądzone, y w Akceptacyą weszłe, chociażby potym po Akceptacyi były od ktoreykolwiek Strony Zaskarżone y do Sądu wywołane powinny zostać in suo Judicato nieporuszone.

Dekreta Kommissyine, albo Ziemskie lub Grodzkie z Remis od Seymu albo z Konfederacyi, także Ziazdowe z mocy wyżey wyrażonych, albo z Dekretow Konfederackich ex seriis Partium controversiis finalnie ferowane y w samey Sprawie pryncypalney osądzoney Komplanacyami, lub kwitami nie wymuszonemi, akceptowane, za niewzruszone mieć chcemy.

Co ſię zaś tycze Komplanacyi y Kwitow wymuſzonych tak obiaśnimy, iż one po Kommiſſyach, lub Remiſſach z wiadomością obydwoch Stron, lub bez wiadomości iedney wyiednanych z boiaźni iedney Strony przemocy od drugiey robione w czaſie naypoźniey Roku y Sześciu Niedziel in Actis proprii Diſtrictus od Daty ugody, lub Kwitu zaſkarżone za dowiedzeniem tey przemocy przez Swiadkow, lub przyſięgę. In Foro infra ſcripto in ſuo robore zoſtawać nie powinny; lecz Sprawa o Rzecz, na ktorą zaſzła ugoda lub Kwit na nowo ſądzona bydź ma, a gdyby zaſkarżaiący niedowiodł tey przemocy y ugoda lub Kwit niepokazały ſię uciążliwe dla Strony, oneż zaſkarżaiącey in pœnam temeræ vexæ Wieżą Sześciu Niedziel y Tyſiącem Grzywien Parti & Judicio per medium y powroceniem Litis expenſarum, ab Actu zaſkarżenia computandarum & prævio moderamine comprobandarum condemnari powinien, ktore to Kary èconverſo in Jure victum przez Zaſkarżaiącego, iako na tego, ktory ſtał ſię przyczyną Expens y Zakłocenia ściągnione bydź maią. Zeby zaś Zyſkuiący dla ſiebie wymiar Sprawiedliwości przez teraznieyſzą uſtawę onegoż na zwłokę nie zażył oſtrzegamy; iż Ktoby in Spatio Roku iednego od Dnia Oblaty teraźnieyſzey uſtawy in Actis propriis Diſtrictus Strony przeciwney nie zapozwał, ugoda lub Kwit Zaſkarżone in ſuo Robore iuż niewzruſzone zoſtaną.

Oprocz zaś wyżey wyrażonych Spraw Gatunkow y Granicznych niżey opiſanych przeciwko innym Dekretom, czyli to ex ſeriis Controverſiis, bądź rozpiſkowym, albo paritatis Votorum nakoniec y na krzywdę trzeciego zmownym, niemniey Kontumacyalnym, albo przez Oſobę mieyſce nie przytomnego Kommiſſarza intruſivè zaſiadaiącą ſądzonym na Kommiſſyach, Kondeſcenſyach w Ziemſtwie lub w Grodzie z Remis tamże naſtąpionym, ktoremi Strona uciążoną czuć ſię będzie wolność, zoſtawuiemy czynienia w Sprawach takowych, według ſwoiego Rodzaiu: to ieſt Juris Regii w Aſſeſſoryi a Ziemſkich w Trybunale, ktorych na tychmiaſt dalſzą exekucyą w raz z Proceſſem w ſtrzymuiemy. W tych zaś Sprawach, Aſſeſſoriom y Trybunałom niezważaiąc na żadne przez Seym, lub Konfederacyą kogoż kolwiek krzywdzące ziednaneLegalizacye,ani przywięzuiąc ſię do Reguł w Kommiſſyach y Remiſſach przepiſanych poznania tego wſzyſtkiego moc daiemy, aby oneż według Sprawiedliwości y dowodow rozſądzali, a iak raz zapadnie Dekret finalny, ad Comparitionem Partium ex ſeriis controverſiis, lub po iedney Kondemnacie na drugim Terminie Kontumacyalny w Trybunale, a w Aſſeſſoryi podług zwyczaynych Prawa w tym Sądzie Stopniow ferowany będzie ten iuż niewzruſzony nigdy, y nigdzie zoſtanie. A gdy w tych Sądach Aſſeſſorſkich y Trybunalſkich Dekret, przeciwko ktoremu Strona czynić będzie potwierdzonym zoſtanie na ten czas Sąd Stronę przeciwko Dekretowi czyniącą ukarze winą Tyſiąca grzywien y wydatki prawne od Aktu zaſkarżenia przeciwko Dekretowi zanieſionego rachować y przyſięgą ewinkować ſię maiące powrocić nakaże, w ktorych to Sądach Aſſeſſorſkich oſobne Regeſtra dla Spraw z Kommiſſyi y Remiſs Seymowych y Konfederackich pochodzących, y ſądzenie ich cum Aſſeſſoribus przed wſzyſtkiemi innemi Regeſtrami, naznaczamy. A zaś w Trybunałach takowyż Regeſtr dla Każdego Woiewodztwa uſtanawiamy: y aby w Kadencyi właſney Woiewodzkiey przez Niedziel dwie od Dnia pierwſzego na Regeſtr Woiewodzki wyznaczonego poczynaiąc bez wſzelkiego przerwania nie biorąc inſzych Regeſtrow ſądzone były zalecamy, gdyby zaś na ktorym Regeſtrze Woiewodzkim tego Rodzaiu Spraw w Czaſie dla nich wyznaczonym nie było, tedy Sprawy z Regeſtru Woiewodzkiego ſądzone będą y na w zaiem gdy by w Regeſtrze Woiewodzkim Spraw do ſądzenia nie ſtało, tedy Regeſtr Spraw z Seymu odeſłanych brany y ſądzony bydź powinien, a oprocz tego w Regeſtrze Cauſarum remiſſarum, ktory ieſt w Trybunałach dla wſzyſtkich iedney

dney

dney Prowincyi Woiewodztw wſpolny tymże Sprawom prævia iednak directa ad hocce Regeſtrum adcitatione mieścić ſię pozwalamy. A Komu by za Dekretem Kontumacyalnym Dobra odebrane były takowemu przyśpieſzaiąc Sprawiedliwość z Regeſtru Expulſionum wolność rozſądzenia ſię oprocz wyżey wyrażonych Regeſtrow in toto negotio pozwalamy prævia itidem ſimili ſpecifice adhocce Regeſtrum adcitatione.

Remiſſy zaś z Kommiſſyi Ziemſtw, albo Grodow w Sprawach Ziemſkich Krolewſkich, lub Mieyſkich na Seym poczynione w raz z Mandatami na tenże Seym przez Strony ſobie wydanemi, uchylamy y te Sprawy ad competens forum ſupremarum Inſtantiarum odſyłamy.

Względem zaś Kommiſſyi rozpoczętych, albo ieſzcze nie ſądzonych, tudzież Remiſs do Ziemſtw lub Grodow poczynionych nieoſądzonych zoſtawuiemy wolność Stronom przeſtać na tychże Kommiſſyach y Remiſſach y przez Subiekcye przyiąć ie ſobie. za Sąd przyzwoity, lub nie, ieżeli takowe Subiekcye przez Strony oſobiście, lub Ich Specyalnych Plenipotentow zapiſane nie będą, a Sprawy z tegoż gatunku in foro competenti ultimarum Inſtantiarum rozſądzać ſię maią, Remiſſy zaś ad ultimas Inſtantias porobione, tamże nie przywięzuiąc ſię do Reguł, podług Sprawiedliwości y Dowodow oſądzone mieć chcemy.

Kommiſſye Graniczne przez Kommiſſarzow oboiey Strony & ad Comparitionem obydwoch Stron z Duktami, Reduktami Inkwizycyami ob uſtronnemi, lub iednoſtronnemi, od Obydwoch Stron przyiętemi expedyowane po wyſypaniu Kopcow zaprzyſiężone, czyli ugodzone, lub przez Decyzyą Oboiey Strony Kommiſſarzow determinowane za niewzruſzone mieć chcemy. Ktore zaś mimo wiadomość drugiey ſtrony wyiednane gwałtownie expedyowane, a przeto zaſkarżone, albo rozpiſkowe lub też Kontumacyalne, takowych ważność zawieſiwſzy pod Rezolucyą competentis Fori ultimarum Inſtantiarum odſyłamy, a to dla rozſądzenia Spoſobem wyżey opiſanym.

Na reſzcie wolność Stronom zoſtawuiemy zapiſywania w Sprawach Ziemſkich Sądu polubownego, a Prawo Wielkiemu Xięſtwu Litt: ſłużące od tąd, y na Koronę rozciągamy.

Przy tym w Sprawach do Sądow ultimæ Inſtantiæ, gdyby też naſzych Zadwornych Krolewſkich Sądow z przeſzłego Seymu do ſądzenia cum præſcripta Regula in favorem iedney & præjudicium drugiey Strony odeſłanych Dekreta juxta eandem Regulam ferowane, & poſt publicatam Sententiam w czaſie Roku y Sześciu Niedziel zaſkarżone drugi raz tymże Sądom ſamym rozſądzić nieprzywięzuiąc ſię do tey Reguły, ale tylko do Dokumentow y Sprawiedliwości za poprzedzaiącemi do nichże pozwami, cum Condemnatione Partis jure victæ in expenſis zlecamy, a zaś gdzieby ſzło o Sprawę do Sądow naſzych Zadwornych Krolewſkich, cum præfata Regula odeſłaną, y podług teyze Reguły oſądzoną chociażby nie zaſkarżoną Stronie ukrzywdzoney, za podanym Nam Krolowi o to Memoryałem Reſkrypt reſtitutionis Cauſæ, in integrum do Sądow Naſzych Zadwornych Aſſeſſorſkich expedyować z Kancellaryi Naſzych Narodowych nakażemy przed wyiściem Roku y Sześciu Niedziel od Oblaty tego Prawa in Proprio Diſtrictu: gdy by bowiem Zaſkarżaiący Dekret w czaſie wſpomnionym tego Memoryału nie podał, ferowany iuż Dekret za niewzruſzony mieć chcemy, A Przewielebny, lub Wielmożny Kanclerz Wielki, lub Podkanclerzy Koronni Sprawę nie przywięzuiąc ſię także do rzeczoney Reguły y bez względu

 na wy-

na wyſtarane przeſzło Seymowe in præjudicium Strony Legalizacye, ale tylko do Dokumentow iSprawiedliwości ſtoſuiąc ſię rozſądzić będą powinni. A Mokronowſki M. G. K, K. y Seymowy, A. Ogiński M. K. G. W. X. Litt. y Seymowy Manu propria, Michał Xiąże Poniatowſki B. Pł. Dep: do Konſtytucyi z Senatu, Jozef Stępkowſki Kaſztelan Kiiow: Deputat do Konſtytucyi z P. M. P., Auguſt Xiąże Oat Sułkowſki Woiewoda Kaliſki ex Senatu Dep: z Prow: W. P., Antoni Giełgud Kaſztelan Zmudzki ex Senatu Dep: z Prow: W. X. Litt:, Hyacynt Małachowſki Referendarz Koronny Poſeł Woiewodztwa Sandomirſkiego Deputat z Prowincyi Małopolſkiey do Konſtytucyi, Kazimierz Jozef Lipiński Pod: Litt: Poſeł Woiewodztwa Podolſkiego Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Małopol: manu propria, Maciey z Piętk Sobolewſki Piſarz Ziemſki Grodzki Warſzawſki, Poſeł z Woiewodztwa Mazowieckiego Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopolſkiey. Jozef Mikorſki Podkomorzy y Poſeł Ziemi Goſt\ ńſkiey Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopol: manu propria, Stefan Dominik Romer Podkomorzy y Poſeł Woiewodztwa Trockiego Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey. Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemſki y Poſeł z Powiatu Grodzieńſkiego Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey. Poſt Cujus quidem Sancitæ Conſtitutionis ſuperius præinſertæ in Acta præſentia Ingroſſationem Originale Ejuſdem Eidem Offerenti prævia Officii ſui quietatione eſt extraditum.

PUCHAŁA.

Lectum per Gosniewſki.

REGESTR
Konstytucyi y Mowów w tey Xiążce Znayduiących się Roku 1776. WYDANYCH

Folio

REGESTR.

Ordynacya

REGESTR

Folio

REGESTR.

Głos

REGESTR.

2-166.

